

Aardappelbedrijf; economisch, duurzaam en biodivers

De aardappelteelt verduurzaamt. Er is een groeiende belangstelling om de bodem gezond te houden. Een efficiënter bemestingsbeleid, waardoor een goede opbrengst kan worden bereikt met minimale impact op het milieu, is een manier om de biodiversiteit te verbeteren. Aardappelteler Jan-Reinier de Jong uit het Drentse Odoorn, combineert duurzame teeltmethodes met agrarisch natuurbeheer en zonne-energie. Hij heeft een duurzaam bedrijf opgezet, waar hij met recht trots op is.

"WE LEVEN IN EEN
DICHTBEVOLKT LAND
EN MOETEN DUS
EFFICIËNT MET DE
SCHAARSE LANDBOUW-
GROND OMGAAN."

JAN-REINIER DE JONG
TITEL

NIEUWE IDEEËN IN TRADITIONELE AKKERBOUW

De Jong zelf ziet het zo: "Ik ben vierde generatie akkerbouwer met honderdvijftien hectare grond en bouw voort op de drie voorgaande generaties. Zo telen we nog steeds de standaardgewassen die hier in de regio voorkomen, met name pootaardappelen, en leveren onze zetmeelaardappelen aan de coöperatie Avebe, die ze verwerkt tot producten voor voeding, diervoeding en industrie. Elke generatie heeft nieuwe ideeën aan de traditie toegevoegd. Het bedrijf liep al een tijd zo goed dat ik tijd kreeg om verder te denken en initiatieven te nemen. Ik zocht het in biodiversiteit en energie. Toen zijn we begonnen met agrarisch natuurbeheer en zonnepanelen, die heel goed met een akkerbouwbedrijf te combineren zijn.

PRECISIELANDBOUW

De afgelopen decennia is de aardappelteelt zelf ook behoorlijk geïnnoveerd. De Jong werkt, net als veel andere aardappeltelers, met precisielandbouw. "Via GPS-systemen op tractoren kunnen zeer strakke lijnen op het land worden getrokken, waardoor de aardappels in perfect rechte lijnen kunnen worden gepoot. Doordat je efficiënter met plantgoed, bodem en bemesting om. Kunstmest kan zo precies worden toegediend, dat het helemaal door de planten wordt benut en er niets in de sloot terecht komt.

We leven in een dichtbevolkt land en moeten dus efficiënt met de schaarse landbouwgrond omgaan. Daarom wil ik zoveel mogelijk aardappels uit een hectare halen, met minimale inspanning en schade voor het milieu. Daarvoor onderzoeken we hoe de

bodem exact is samengesteld. We scannen elke vierkante meter op grondkwaliteit en verbeteren die waar nodig. Door geregeld organisch materiaal, zoals natuurgras, met de bodem te mengen, maken we de bodem weerbaarder, wat ook de gevoeligheid voor aardappelziektes vermindert.

De gewassen worden elk seizoen gemonitord op groei- en ziektekracht. Uiteindelijk zoeken we de beste combinatie van bodemgesteldheid en gewas, die de meeste en gezondste oogst oplevert. Een gecompliceerd proces, waarvan het eindpunt nog niet is bereikt!"

HULP VAN ZONNE-ENERGIE

Om zijn bedrijf nog duurzamer en ook rendabeler te maken, is De Jong zijn eigen energie gaan opwekken. Hij heeft op al zijn schuren zonnepanelen geplaatst. Met de energie die dat oplevert houdt hij zijn aardappelopslag koel en droog en experimenteert hij met elektrische beregening van zijn land. Dat scheelt hem veel kosten. De Jong: "Het mes snijdt aan twee kanten: de opgewekte zonne-energie kan ik zelf gebruiken en het is een logische stap als je wilt besparen op je energierekening. En het rendert: ik verbaas me erover dat er nog steeds boeren zijn die niet al hun daken met zonnepanelen hebben vol gelegd." De Jong combineert de panelen met innovatieve accu's, die opgewekte zonne-energie opslaan om ook 's nachts de aardappels te kunnen koelen.

Het gebruik van zonne-energie wordt door de overheid gestimuleerd. Is hij niet bang van subsidies afhankelijk te worden? "Nee, waarom? Ik maak regelmatig dankbaar gebruik van subsidies, maar zie

geen bezwaren. De overheid vindt het belangrijk om alternatieve energie te stimuleren, en ik werk daar graag aan mee. De subsidies worden verstrekt voor innovaties, en men bouwt ze af zodra die innovaties succesvol zijn. Zonnepanelen zullen uiteindelijk zonder subsidie winstgevend zijn, daar ben ik niet bang voor. Ik gebruik subsidies om op een levensvatbare manier verder te kunnen moderniseren."

AKKERVOGELS EN KRINGLOOPLANDBOUW

De Drentse regio waar De Jongs boerderij ligt is uitermate geschikt voor akkervogels, die zich goed voelen in het aardappelgebied. Ook daar speelt hij graag op in: "Een beperkt deel van mijn grond richt ik volgens de eisen van dit beheer in. Dat maakt het bedrijf breder en gevarieerder en het is beter voor de vogels."

Nederland gaat steeds meer richting kringlooplandbouw, waarbij alle boerenactiviteiten samenhangen en elkaar versterken. De Jong vindt dat een goede zaak, maar vindt het tempo soms te hoog. "Dat de veestapel voor een belangrijk deel zal moeten verdwijnen, vind ik voor de akkerbouw bijvoorbeeld een probleem. We hebben organische mest nodig voor het voeden van onze gewassen, maar die wordt steeds moeilijker verkrijgbaar en natuurlijke alternatieven zijn nog niet voorhanden." Veranderingen van vandaag op morgen zijn voor de landbouw, waar de werkmethodes zich gedurende generaties hebben ontwikkeld, erg moeilijk te bewerkstelligen. Maar uiteindelijk is De Jong optimistisch. "Gelukkig verandert er al veel goeds ook. Wist je dat ze bij Avebe tegenwoordig al zuivel- en vleesvervangers maken van mijn aardappelen?"